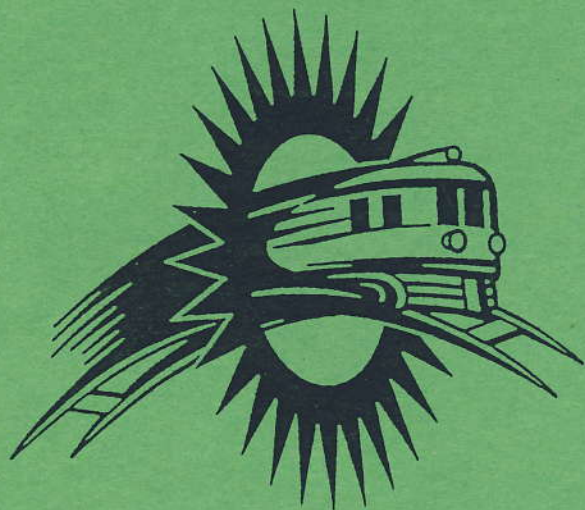


MÅNEDSBLADET

Glemmer du



Ama´r udstillinger
på Plyssen

Nr. 5 Juni/Juli/August 1996

Tårnby Kommunes
Lokalhistoriske Samling

Ama´r udstillinger på Plyssen

På den gamle Dansk Plyds- og Møbelstoffabrik, populært kaldet Plyssen, vises fra den 1. juni til den 15. september i weekend´erne udstillinger om Amager.

Udstillingerne er opsat i lokaler på første sal, Amager Strandvej 350.

Åbningstiden ligger fredag og lørdag kl. 14-19 og søndag kl. 12-19.

Indgangen findes umiddelbart til venstre for gitterporten, hvor plakater vil være ophængt.

Udstillingerne er lavet i samarbejde med Amagerbanen - en anderledes rejse, og i skrivende stund håber alle stadig, at toget vil komme til at køre. Endestationen i Kastrup vil ligge ved Saltværksvej, hvor sporene stopper. Her vil guider lede besøgene til Plyssen og udstillingerne. Man kan naturligvis også bese udstillingerne uden forudgående togtur.

Udstillingerne er uafhængige af Amagerbanen - en anderledes rejse, forstået på den måde, at udstillingerne er på banen også selvom toget ikke er.

Om udstillingen Kastrupfiskerne

Udstillingen om Kastrupfiskerne, som er opsat på Plyssen, er en udstilling, som blev udarbejdet i 1990 af Lokalhistorisk Samling i tæt samarbejde med medlemmer af Kastrup Broforening, som dette år kunne fejre 125 års jubilæum.

Udstillingen blev stillet op i stakladen på Kastrupgårdsamlingen, og var en meget omfattende lokalhistorisk udstilling med mange plancher og genstande. Nogle af disse genstande var lånt til lejligheden, og vil ikke være at finde på Plyssen. Men den flotte model af Broforeningens havn, som minutiøst blev reproduceret af Sven Otto Magaard, vil igen komme til ære og værdighed. Inger Kjær Jansen havde også aktive kræfter i John Palm Nielsen, Kurt Nielsen og Eiler W. Christensen i udstillingens tilblivelsesfase.

I samme anledning udarbejdede Inger Kjær Jansen en bog, Kastrupfiskerne og havnen, som beskriver Broforeningens historie.

Bogen kan købes på bibliotekerne for 40 kr. Bogen har dannet udgangspunkt for følgende lille beretning om Havnen i Kastrup.

Fiskerne i Kastrup

Fra 1830'erne kom der rigtig gang i fiskeriet i Kastrup. Der var på dette tidspunkt ca. 25 fiskere i Kastrup, som havde fiskeriet som hovederhverv, men de fleste havde stadig deres husmandslod. Først fra 1860 kan man via folketællingen støde på fiskere, som har fiskeriet som eneste opført erhverv.

Mange måtte supplere indtægten med bjergning af skibe i Sundet, losning af skibe i industrihavnen eller stenslagning til belægning af kommunens veje. En gennemsnitsfortjeneste på fisker i Kastrup var i 1876 ca. 1000 kr.

I mellemkrigstiden var der ca. 60 fiskere, heraf var halvdelen fuldtidsbeskæftiget ved fiskeriet. De havde tilsammen 28 motordrevne både og et større antal sejl- og robåde. Fortjenesten var ca. 25.000 kr.

I 1990 var der kun ganske få erhvervsfiskere tilbage i Broforeningens havn. De fanger især ål, torsk, skrubber og sild, men fangsten er nu som tidligere afhængig af vind og vejr.

Træk af Broforeningens historie

Den ældste anløbsbro i Kastrup, Skøjtebroen, lå på det sted, hvor Broforeningens havn kom til at ligge. Da fiskeriet i 1830'erne tog fart, opstod behovet for en rigtig havn. Det første tiltag til oprettelse af en havn kom i 1831, men først i 1845, nærmere betegnet den 6. februar, blev der tinglyst en interessentskabskontrakt på broen. I 1851 blev interessentskabets love tinglyst.

Disse love ligner dem, der danner grundlaget for Kastrup Broforening, som dannes den 3. april 1865. Selskabet købte broen for 1000 rigsdaler sølv. I 1907 får Kastrup Broforening adkomstskøde på broen, mtr. 49 af Kastrup.

Man skulle være husejer eller bådejer i eller ved Kastrup for at blive medlem. Tilgangen af medlemmer stoppes i 1883, men man kunne dog stadig optages gennem arv. Enker beholdt anparten, men kunne og kan stadig ikke deltage i møderne, som er forbeholdt mænd. Vedtægterne har holdt sig næsten uændret i de 130 år, foreningen har eksisteret. Arbejdspligten eksisterer dog stadig.

Fiskerlivet

Fiskerne boede underligt nok især i “nor-renden” som det hedder på kastrupsk, eller nordenden af Kastrup omkring Nordmarksvej. Men også ved Skøjtevej og Ved Stationen.

Fiskernes huse var små og lave, men haverne bugnede af blomster, og der blev tit holdt høns og ænder og sågar grise. Man levede selvfølgelig meget af fisk, men mange gik også på jagt, og en enkelt sæl gik man heller ikke af vejen for.

De fleste fiskere havde øgenavne, som Patte Hans, Røde Hans, Grev Horn, Lammedik, Dengse, Fiskerkæmpen og mange andre. Fiskerne samledes tit til festivitas af forskellig art, til julefester, fastelavnsløjer og skovture. Sådanne dage afsluttedes tit i Kastruplund med en svingom.

Under besættelsen deltog flere af fiskerne i jødetransporterne over Sundet, og flere endte med selv at måtte flygte til Sverige, når jorden eller vandet brændte under dem. Det endte med en hel lille koloni af Broforingsfolk i Limhamn. Se også hæftet Besat og befriet, Erindringer fra Tårnby Kommune nr. 2.

Broforeningens havn har foruden at være stedet, hvorfra en del fiskere drev deres erhverv, også været et fristed for mange Kastrupere, og det er vel havnens primære formål i dag.

Der er flere lystsejlere i "rundingen", og småbåde til småfiskeri og jagt, som ville have svært ved at trives i en egentlig lystbådehavn. For dem er miljøet i Broforeningen fyldt af atmosfære og minder fra en nu snart svunden tid, nærmest som en del af personligheden.

Men nutiden er rykket foruroligende nær på Kastrups oase, og med Øresundsforbindelsen på den ene side og planer om musikhus eller kongrescenter på den anden side synes fremtiden usikker for den lille havn.

Men måske er der den gang en vilje til at bevare noget af det gamle, som der i den allerseneste tid er forsvundet så meget af. Det er der vist mange, der ville sætte pris på. Når "outsidere" refererer til Tårnby som en kedelig forstad, er det nu rart at kunne dementere med et håndgribeligt bevis.

Et sådant bevis er Kastrup Broforening.

Amagerbanen

Amagerbanen er emnet for en anden Ama´r udstilling. Amagerbanens anlæg tog sin begyndelse i 1905. Stationerne var tegnet af arkitekt Wenck og rummede stationslokaler, boliger for stationsforstanderen og postlokaler. Anlægsudgiften forelå i 1912 og var på 1.305.335,41 kr.

Det første tog afgik fra Amagerbro den 17 juli 1907 kl. 6.15, og langt den største del af banens indtægter viste sig imod beregningerne at komme fra persontransport. Nye lokomotiver blev indkøbt og flere stationer anlagt. Toggangene blev også udvidet og indtægterne steg.

Banens glansperiode blev dog kort. Snart kom tyvernes krisetider og biler og busser holdt snart efter deres indtog. Krigens mangel på dæk og benzin betød en kort opgangsperiode, men Amagerbanen blev endelig nedlagt i 1975 efter adskillige indskrænkninger.

DSB overtog banen og HT busruterne. Tårnby Kommune købte Kastrup Station.

Andre Ama´r udstillinger

På Plyssen kan man også finde Aage Jessens naturtro malerier af Maglebylilles gårde og huse i sommer og vinterdragt.

Carl Erik Fugls tegninger med Amager motiver kan også ses på udstillingen indtil 1.7, hvor Ørestaden og Øresundsforbindelsen holder deres indtog i Plyssen.

SID Kastrup viser deres udstilling lavet til deres 100 års jubilæum i februar måned.

Endelig vil skiftende foreninger udstille i Foreningshjørnet, bl.a. Bevaringsforeningen i Tårnby og Amager Marineforening, senere vil også Tårnby Teater forud for deres amfiteaterforestillinger komme på Plyssen.



Hvis du har billeder, oplysninger eller andet af lokalhistorisk interesse, så henvend dig til:

LOKALHISTORISK SAMLING
KAMILLEVEJ 10
2770 KASTRUP
TLF. 32 50 09 76

ÅBNINGSTID:

MANDAG 16-20

TIRSDAG 12-16

FREDAG 12-15

Lokalhistorisk Samling har desuden en fast udstilling på Kastrupgård:

Midt på Amager
Kastrup Glas

Åbent: tirsdag - søndag 14-17

 onsdag tillige 19-21